

FHille

– för en god skolstart

VECKA 16

Tema: Sagor och berättande

VECKA 16 • Sagor och berättande

Det har snöat, och allt är vitt.

Hipp står och ser upp på trädet som inte alls liknar sig självt.

”Hjälp!” Det är Hopp som kommer glidande i snön. Hon kan inte stanna. Hipp skyndar sig att ställa sig framför henne, för att bromsa henne med sin stora kropp.

Ett ögonblick senare ligger Hopp och sprattlar i snön.

”Slog du dig?” säger Hipp bekymrat.

”Nej, det var skojigt, men det var bra att du stoppade mig. Annars hade jag kanske törnat rakt emot trädet.”

”Ja”, säger Hipp. ”Har du sett att trädet är helt annorlunda i dag?”

”Det är för att det i verkligheten är ett sagoträd”, säger Hopp. ”Har du inte hört sagan om det förtrollade trädet?”

”Nej, men jag vill gärna höra den”, säger Hipp.

”Jag har inte heller hört den”, säger Hopp.

”Å, den låter så spännande”, säger Hipp.

”Det är för att du ska berätta den. Kom igen! Det var en gång...” börjar Hopp.

”Hmm... Det var en gång ett träd”, fortsätter Hipp. ”Det liknade alla andra träd, men i verkligheten var trädet det enda trädet i världen, där det växte diamanter på alla grenar. En mörk natt kom en häxa förbi trädet. Hon trollade trädet till ett helt vanligt träd, och tog med sig alla diamanterna.”

”Nej, vad hemskt”, säger Hopp.

”Ja, men en gång om året upphävs trolldomen och då återvänder alla diamanterna till det gamla trädet. De skiner och glittrar, och trädet är så vackert att ingen kan ta ögonen ifrån det”, berättar Hipp vidare.

”Ja, men Hipp. Det måste vara idag!” utbrister Hopp.

De tittade båda två upp på trädet som aldrig varit vackrare.

”Vi måste hjälpa trädet så att det får behålla sina diamanter.”

”Alltså det måste vi”, säger Hopp.

”Ja, men lyssna nu. Det finns också andra som har sagt likadant, men trädet vill inte det.”

”Varför inte?”

”Trädet vet mycket väl att det fortfarande är ett ganska speciellt träd, och diamanterna är tunga att bära, så trädet är nöjt över att diamanterna kommer på besök bara en gång om året. Men då ska det också firas.”

”Ja, det är klart”, säger Hopp och dansar runt trädet.

”Kom nu Hipp!”

Medan de dansar skakar trädet snö på dem, så att de blir nästan lika vita som trädet självt.

Efteråt sjunger de en sång (som lite liknar en födelsedagssång, men den är det inte, säger Hipp).

Hipp har själv hittat på sången och han säger att det är en diamant-sång.

I dag har trädet diamanter på hurra, hurra, hurra! Så därför håller vi en fest och den som kommer med som gäst får härlig sång och snö med kakor till...

”Var är kakorna?” frågar Hopp.

”Dem lagar vi själva”, säger Hipp.

Så börjar de göra snökakor och kanske bakar de kakor fortfarande.

Frågor om sagan:

Hopp känner inte till sagan om det förtrollade trädet.

Vilka sagor om träd, snö eller häxor har du hört?

Om du hade ett sagoträd, vad skulle det växa på det?

När tycker du att träden är som vackrast?

Hipp och Hopp bakar snökakor.

Vad tror du att snökakor är för något?

Den här veckan handlar om sagor och

BERÄTTANDE

Vad får ditt barn ut av temat?

- ▶ Att uttrycka sig och berätta
- ▶ Att hitta på sina egna sagor
- ▶ Att använda sin fantasi
- ▶ Glädjen i att uppträda

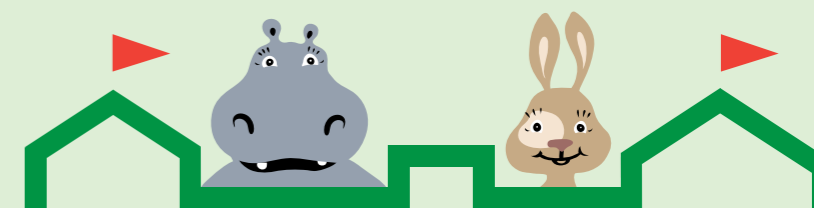

Lästips:

Alfons ABC: allt möjligt från A till Ö
av Gunilla Bergström

Skuggorna
av Majja Hurme och Anssi Hurme

Det vidundeliga ägget
av Christel Rönns

Aktiviteter

Vecka 16

Måndag: Mitt sagoträd

Ni läser berättelsen om Hipp och Hopp samt ritar ett sagoträd.

Använd: berättelsen i häftet, papper, färgpennor, pensel och vattenfärger.

Tisdag: Våra egna äventyr och berättelser

Ni berättar och ritar händelser ur ditt barns liv.

Använd: boken Rättan Bettan och masken Baudelaire (Annika Sandelin, Karoliina Pertamo) eller boken Herr Gurka (Lennart Hellsing).

Onsdag: Cirkus

Ni leker att barnet uppträder på cirkus.

Använd: tre små skarfar (era egna).

Torsdag: Räkna djur

Ni väljer en bokstav och räknar djur som börjar på den.

Använd: boken Djurens ABC (Anna Ribbing, Mia Nilsson), Ahmed Anka och Ödlan Örjan (Carin Wirsén och Stina Wirsén) eller Dino ABC (Sarah Sheppard), samt papper och penna.

Fredag: Nu ska du få höra...

Ni hittar på en berättelse tillsammans.

Använd: bildkort med fantasifigurer.

Extra: En saga till Hopp

Ni pysslar en bok till Hopp.

Använd: sagan om Dummerjöns (bröderna Grimm), papper, färgpennor och kaninen Hopp.

MÅNDAG • Mitt eget sagoträd

Läs berättelsen om Hipp och Hopp
och rita tillsammans

Använd

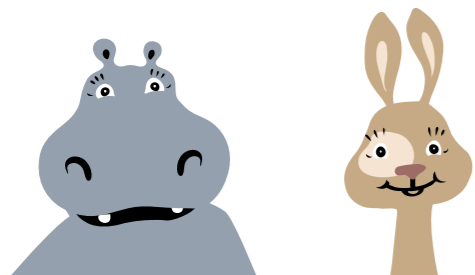
- ▶ berättelsen om Hipp och Hopp
- ▶ papper
- ▶ färgpennor, vattenfärger, vatten och pensel.

Att göra:

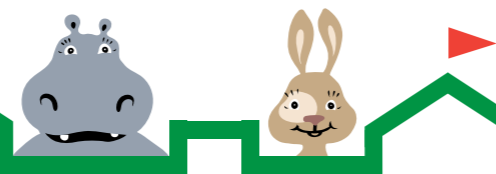
- ▶ Läs berättelsen om Hipp och Hopp.
- ▶ Rita ett sagoträd.

Barnet lär sig

- ▶ att uttrycka sina tankar och drömmar
- ▶ att använda sin fantasi
- ▶ att lyssna och samspele.

Om ni vill kan ni rita ett stort träd med dina fingrar och din arm. Vad tror ni att ni kunde trolla fram på det?

Gör så här:

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och samtala med ditt barn utgående från Frågor om sagan. Ta fram papper, vattenfärger, pensel, ett glas med vatten och färgpennor.

Berätta för ditt barn att ni ska rita ett sagoträd. Be ditt barn lägga sin hand och en del av armen på pappret med avstånd mellan fingrarna. Du ritar runt armen, handen och fingrarna. Armen är stammen och fingrarna är sagogrenarna. Låt ditt barn måla trädet och grenarna med vattenfärger.

Medan färgen torkar kan du berätta att ni ska trolla fram något på varje gren genom att röra grenarna med pekfingret. Fundera tillsammans på vilket finger det är. Ni kan också tillsammans rabbla alla fingrarna.

Börja sedan trolla genom att säga: "När du rör vid sagogrenarna med pekfingret kan trädet trolla fram..."

Om du vill kan du ge exempel på vad trädet kan trolla fram:

Guldäpplen, fåglar av glas, fruktkarameller och ...! Lyssna på ditt barn och låt henne eller honom i lugn och ro fantisera och rita det som trädet trollar fram på grenarna.

Du kan också rita något av det som barnet trol-lar fram.

Spara era teckningar i FHille-mappen.

TISDAG • Våra egna äventyr och berättelser

Läs verserna och berätta
händelser ur ditt barns liv.

Använd

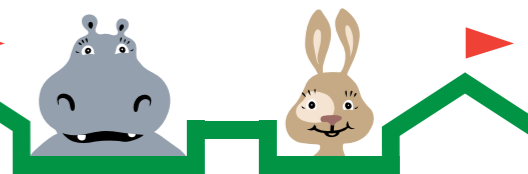
- ▶ poesiboken.

Att göra:

- ▶ Läs verser ur boken och berätta för varandra.

Barnet lär sig

- ▶ att lyssna och berätta
- ▶ att uttrycka sig
- ▶ att barnet självt har en historia
- ▶ att hon eller han är viktig för dig.

Gör så här:

Ta fram poesiboken och sätt er bekvämt tillsammans. Bläddra i boken och läs verser som på något sätt känns bekanta i ert eget liv. När ni har läst versen kan du låta ditt barn berätta vilka tankar versen väcker. Fundera tillsammans på era egna erfarenheter av det ni läste.

Du kan också välja verser som du tycker att relaterar till er egen vardag. Locka ditt barn att minnas och berätta.

Samtala kring de tankar verserna väcker hos ditt barn och dig.

Låt ditt barn sedan klippa ett stort hjärta av papper.

Du kan fortsätta att berätta för ditt barn händelser och historier ur hennes eller hans liv. Du kan till exempel berätta hur det var första gången du höll henne eller honom i famnen. Eller hjälpas åt att minnas roliga och äventyrliga händelser som ni gjort tillsammans.

Om ni vill kan du berätta om sådant du som barn var med om och som du tyckte om att göra.

ONSDAG • Cirkus

Ditt barn är cirkusjonglören Bellissimo som uppträder på cirkus.

Använd

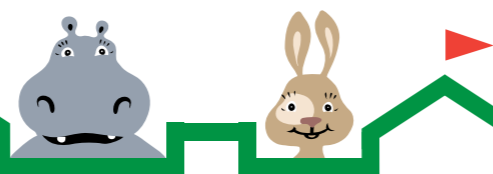
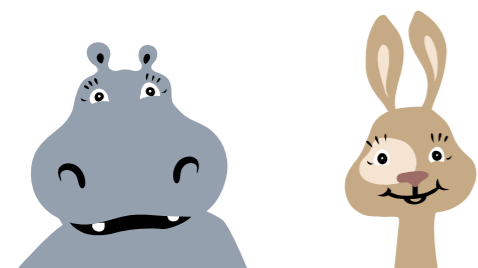
- ▶ tre små skarfar (era egna).

Att göra:

- ▶ Prata om era erfarenheter av cirkus.
- ▶ Lek cirkus tillsammans och jonglera med skarfar.

Barnet lär sig

- ▶ att koordinera ögon, hand och kropp
- ▶ att minnas och föreställa sig
- ▶ att koncentrera sig
- ▶ att glädjas över att visa något hon eller han har lärt sig.

Gör så här:

Samtala om era olika erfarenheter av cirkus. Har ni sett cirkus på riktigt eller på TV, eller kanske läst en bok om cirkus?

Ni kan också minnas och berätta om annat som ni har varit med om, till exempel nöjesfält, teater eller besök på djurpark.

Ta nu fram skarfarna och förklara att ni ska leka cirkus tillsammans. Ditt barn får vara den berömda cirkusjonglören Bellissimo som älskar att jonglera med skarfar.

Kasta en scarf upp i luften och fånga den innan den faller i golvet. Öva några gånger.

Kasta scarfen upp i luften med den ena handen och fånga den med den andra handen. Öva några gånger.

Först med en, sedan med två och till slut med tre skarfar.

Ni kan också blåsa skarfarna upp i luften och fånga dem.

Låt ditt barn presentera sitt jongleringsnummer för dig och Hopp.

TORSDAG • Räkna djur

Välj bokstav och räkna djur samt olika detaljer på dem.

Använd

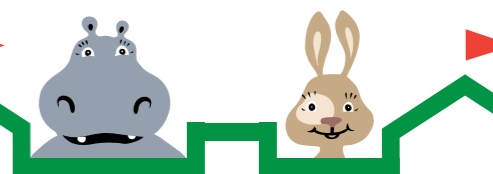
- ▶ ABC-boken
- ▶ papper och en blyertspenna.

Att göra:

- ▶ Välj bokstav och lyssna på hur bokstäver låter.
- ▶ Titta noggrant, beskriv och räkna.

Barnet lär sig

- ▶ att lyssna på hur bokstäver låter
- ▶ att repetera räkneramsan
- ▶ om antal
- ▶ att titta noga och iaktta detaljer.

Gör så här:

Ta fram boken, papper och blyertspenna. Bläddra i boken och benämna bokstäverna samt ljuda. Låt ditt barn välja en bokstav. Slå upp sidan med djur på den bokstaven.

Läs vad djuren heter och lyssna på första ljudet i orden.

Titta och samtala sedan om de olika djuren. Räkna djuren på sidan.

Räkna också till exempel hur många ben, ögon, öron djuren har tillsammans.

Hitta tillsammans på flera detaljer att räkna och beskriva, exempelvis klor, tänder, horn, ränder och prickar.

Ni kan också anteckna på ett papper det ni räknar. Rita och använd siffror eller streck.

Om ni vill kan ni kasta skarfarna upp i luften och fånga dem turvis som gemensam jonglering.

Om ni vill kan ni fortsätta leken genom att välja en ny bokstav och nya djur.

FREDAG • Nu ska du få höra...

Hitta på en berättelse tillsammans.

Använd

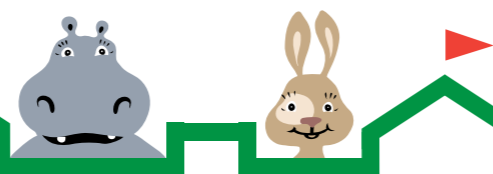
- ▶ bildkort med fantasifigurer.

Att göra:

- ▶ Hitta på en berättelse där ni själva bestämmer vad som kommer att ske.

Barnet lär sig

- ▶ att skapa en gemensam berättelse
- ▶ hur en berättelse på ett logiskt sätt växer fram
- ▶ att lyssna, förstå och uttrycka sig.

Gör så här:

Ta fram bildkorten med fantasifigurer. Lägga dem på bordet med bildsidan uppåt. Ni tar ett kort turvis.

Du börjar med att säga: Nu ska du få höra om... Ditt barn tar ett kort och fortsätter berättelsen enligt vad som finns på kortet.

När ditt barn har berättat färdigt, är det din tur igen.

Ta ett kort och fortsatt berätta. Ni behöver inte använda alla korten. Använd bara dem som passar in i äventyret.

EXTRA AKTIVITET • En saga till Hopp

Pyssla en sagobok till Hopp.

Använd

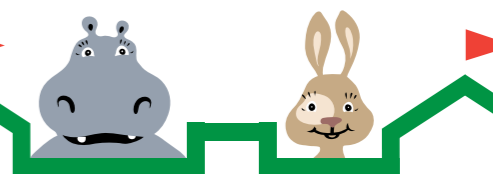
- ▶ Hopp
- ▶ två pappersark
- ▶ färgpennor
- ▶ sagan om Dummerjöns.

Att göra:

- ▶ Pyssla ett häfte och rita en saga.

Barnet lär sig

- ▶ att komma ihåg sagan och återberätta den
- ▶ att sagan har en början, en handling och ett slut
- ▶ att uttrycka sig genom bilder.

Gör så här:

Ta fram två pappersark. Vik pappren på mitten så att det liknar en bok. Lägga det ena pappret in i det andra. Om ni har en häftapparat kan ni stansa ihop sidorna i varandra längs vikningen.

Ta fram sagan om Dummerjöns ur FHille-boxen. Läs sagan högt för ditt barn.

Prata efteråt om sagan. Fundera tillsammans på hur sagan börjar, vad som händer i sagan och hur sagan slutar. Låt ditt barn minnas och återberätta för dig. Om det behövs kan du ställa frågor som hjälper ditt barn att minnas.

Ta fram färgpennorna. Nu får ditt barn rita sagan i häftet som ni pysslat. Låt ditt barn välja vilka bilder som ska finnas med. Hjälpa ditt barn att komma ihåg sagan genom att upprepa sagans händelser. Kanske du också kan rita en del av bokens bilder medan ditt barn berättar?

Till sist kan ditt barn "läsa" sagan för Hopp. Spara sagoboken i FHille-mappen.

Om ni vill kan ni pyssla era egna kort och hitta på flera sagor. Ni kan rita på korten eller klippa ut bilder ur olika tidningar. Limma bilderna på kartong. Ni kan också leka leken Djur på lur som ni hittar på lekar.folkhalsan.fi I den leken kan barnets kompisar eller hela familjen delta.

Om ni vill kan ni hålla sagostund för era vänner eller resten av familjen genom att berätta sagan med hjälp av de bilder ni ritat in i häftet.

FHille
– för en god skolstart

FHille är baserat på förskoleprogrammet Hippy International samt på HippHopp i Danmark

©Folkhälsan 2020

Sagan om Hipp och Hopp: Ulla Rabén

Illustratör: Terese Bast

Grafisk form: Nanne Nylund/Byråådan

Tryck: Grano, Vasa

 folkhälsan

